

İlk İrkçı Olarak İblis

﴿قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيْدِي ط

أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ * قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ ط

خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿

وَقَالَ سَيِّدُنَا مُحَمَّدٌ ﷺ: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ،

وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ»

Kıymetli Müslümanlar!

“Subhânallâh” dediğimizde yüce Rabbimizin mükemmel ve her türlü kusurdan münezzehe olduğunu ifade etmekteyiz. Mükemmelliği, yarattığı âlemde en bariz şekilde ortaya çıkmaktadır. Çeşit çeşit bitkiler, havyanlar, dağlar, okyanuslar ve insanın yaratılışı; bunların hepsi Allah’ın sonsuz kudretinin göstergesidir. Farklı farklı yarattığı renkler, sesler, kokular ve tatlar hayatımızı zenginleştiren nimetlerdir. Aynı şekilde insanların soy, dil, âdet ve kültür farklılıkları dünyamıza renk ve zevk katan unsurlardır. Dolayısıyla, kendi milletini veya kültürünü üstün görüp diğerlerini hor görenler bir bakıma, Allah’ın yaratıcı sıfatını küçümsemiş olmaktadır.

Aziz Cemaat!

Kur’ân-ı Kerîm’de işte bu yanlış itikadın ilk temsilcisi ve ilk ırkçı olarak tanıtılan kişi İblis’tir. Yüce Allah, ilk insan olarak Âdem (a.s.)’ı yarattığında meleklerle ve İblis’e onu karşılamak amacıyla secde etmelerini emretmiştir. Ancak bildiğiniz üzere, İblis kibirlenip bu emri yerine getirmemiştir. Bunun batıl gerekçesini Rabbimiz bize Sâd suresinde şu şekilde bildirmektedir: “Allah, ‘Ey İblis! Benim yarattığıma saygı ile eğilmekten seni ne alıyordu? Büyüklük mü tasladın, yoksa üstünlerden mi oldun?’ dedi. İblis, ‘Ben ondan daha hayırlıyım. Beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın.’ dedi.”¹ Hakikatte hiçbir değer ifade etmemesine rağmen İblis, ateşten yaratılmış olmasını çamurdan yaratılmış olan Âdem (a.s.)’a karşı bir üstünlük alameti olarak görmüştür ve buna binaen Allah’a isyan etmiştir. Bu davranışı ise ebediyen lanetlenmesine sebep olmuştur.

Değerli Müminler!

İrkçılık, yaşadığımız bu çağın en büyük afeti ve bir nevi, bütün insanlığı kemiren bir kurt gibidir. Toplumsal anlamda insanların bir arada yaşamasına engel olan bu hastalık, günümüze kadar insanlık tarihinde hep var olmuştur ve büyük toplumsal facialara sebep olmuştur. Srebrenitsa soykırımı ve milyonlarca Batı Afrikalıyı istismar etmiş olan Atlas Okyanusu’ndaki köle ticareti bu üzücü hakikatin çarpıcı örnekleridir. Ancak ırkçılık afeti, belli coğrafyalarla sınırlı olan bir fenomen değildir. Bilakis, doğu veya batıda olsun bütün ülkeleri zehirleyen bir realitedir.

Bu zihniyet, Peygamber Efendimiz ﷺ’in zamanında da mevcuttu. Allah’ın elçisi, Mekke’nin fethi esnasında Hz. Bilal-i Habeşî’ye Kâbe’ye çıkıp ezanı okumasını emrettiğinde bunu gören bazı kişiler siyahi olması hasebiyle rahatsız olup bazı ırkçı söylemlerde bulunmuşlardır. Buna binaen Allah Teâlâ şu ayeti vahyetmiştir: “Ey insanlar! Şüphe yok ki, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi boylara ve kabilelere ayırdık. Allah katında en değerli olanınız, Ona karşı gelmekten en çok sakınanınızdır. Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir, hakkıyla haberdar olandır.”²

Aynı minvalde Peygamber Efendimiz ﷺ, hiçbir milletin veya soyun başka bir milletin veya soyun üzerinde üstünlüğü olmadığını vurgulamıştır.³ Bir hadis-i şerifinde ayrıca, “Allah ne yüzlerinize ne de bedenlerinize bakar. Ancak kalplerinize ve amellerinize bakar.”⁴ diye buyurmuştur.

Aziz Kardeşlerim!

İrkçılığın, İslam ve yabancı düşmanlığının ne denli büyük felakete yol açabileceğini bundan tam bir yıl önce bir kez daha yaşamış tekrar idrak ettik. Almanya’nın Hanau kentinde bir kez daha vahşi yüzünü gösteren ırkçılık, henüz hayatının baharında olan masum insanların canına kast etmiştir. Söz konusu terör saldırısında katledilen dokuz kardeşimiz toplumun birer ferdi olmalarına rağmen yabancı olarak nitelendirildikleri için hedef alınmışlardır. Onlarla birlikte, geleceğe dair hedefleri, planları ve hayalleri de yok olmuştur. Anne-babaları, kardeşleri, çocukları ve arkadaşları dinmeyen acılarla geride kalmıştır.

Bu insanlık dışı eylem, Allah’ın yarattığı farklılıkları bir zenginlik olarak değil, bir tehdit olarak algılayan kusurlu anlayışın neticesidir. Bunun yaygınlaşmasına sebep olan en büyük unsurların birisi de Müslümanlar başta olmak üzere, toplumun farklı kesimlerini bir problem olarak sunan retoriktir. Özellikle siyasetçilere bu hususta büyük bir sorumluluk düşmektedir.

Ancak Müslümanlar olarak olumsuz bir tablo çizmemeliyiz. İçinde yaşadığımız toplumun çoğunluğunu teşkil eden, hakkı üstün tutan vicdanlı insanlar vardır. Bize düşen, toplum olarak birbirimize sahip çıkıp her türlü zulme karşı direnmektir. Bunun şartı ise tanışmak ve birbirimizi dinlemektir.

Yüce Rabbimiz, bizleri farklılıkları bir zenginlik olarak kabul eden basiretli kullarından eylesin. Vefat etmiş olan bütün mümin kardeşlerimize mağfiretiyle muamele etsin. Amin.

¹ Sâd suresi, 38:75-76

² Hucurât suresi, 49:13; Sebeb-i Nuzûl için bkz. Tefsîr-i Mukâtil b. Süleymân (2002), 4/96-97

³ Bkz. Müsned-i Ahmed, 38/474, H.No: 23489

⁴ Müslim, Birr, 10